

Nyt fra EU

Til kamp for et EU, der er fair for alle

Velkommen til 3F's EU-Nyhedsbrev udgivet af 3F's Bruxelles-kontor. Jeg vil i denne udgave indledningsvist fortælle lidt om mine tanker som ny EU-ansvarlig i 3F.

Og det er en vigtig tid for 3F i EU. Med et nyt Europa-Parlament og en ny EU-Kommission, der i januar fremlægger et helt nyt arbejdsprogram.

I 3F ved vi godt, hvad den nye kommission bør arbejde for: lønmodtagernes vilkår! Så vi ikke kun har fri bevægelighed i EU, men også får fair bevægelighed. Og som respekterer vores nationale aftalemodeller. Heldigvis er der gode signaler fra den nye EU-kommission. Men der er også flere blinkende, røde alarmlamper.

Det gælder særligt EU-Kommissionens annoncerede forslag om europæiske mindstelønninger. Mens vi afviser dette over en bred front i Danmark, nyder forslaget stor opbakning blandt kollegaer i den europæiske fagbevægelse, i Europa-Parlamentet og i mange europæiske lande.

Selvfølgeligt skal alle i EU have en ordentlig løn. Men vi skal også sikre vores danske overenskomstmodel, der har sikret bedre løn- og arbejdsvilkår og velfærd i Danmark gennem hundrede år. Vi skal derfor ikke nyde noget af politisk bestemte lønninger i Danmark.

Til gengæld kigger vi gerne på andre måder, hvorpå vi i EU kan sikre anstændigt arbejde. Især i kampen mod social dumping.

For vi har mange grænseoverskridende problemer – bl.a. med vandrende arbejdskraft. Vi vil derfor have et europæisk ID-kort, så lønmodtagerne og tilsynsmyndigheder kan se arbejdsvilkår, arbejdsgiver, social sikring, skattebetaling med mere. Leverandører, der bedriver social dumping, skal udelukkes fra offentlige udbud. Og rettighederne skal styrkes for ansatte på digitale platforme som Wolt, Uber og Happy Helper, som Kommissionen har lovet. Vi håber den går endnu længere og sætter ind over for falske selvstændige, 0-timerskontrakter, ufrivillig deltid og andre urimelige forhold.

Så der er nok at tage fat på. Jeg lægger ikke op til revolutioner i 3F's EU-indsats, men fortsætter vores eksisterende gode arbejde. Så vi er trukket godt og grundigt i arbejdstøjet for et EU, der er fair for alle. Både i Danmark og i Bruxelles, hvor vi er i tæt dialog med de danske Europa-Parlamentarikere, EU-kommissionen, FH og den europæiske fagbevægelse. Det er nemlig på tide, at almindelige lønmodtagere mærker, at EU arbejder for dem.

Her i nyhedsbrevet kan du læse lidt mere om vores indsats på 3F-relevante sager i EU. Dette gælder en kort beskrivelse af de væsentligste aktører i den nye kommission, status på de vigtigste 3F-forslag i EU-systemet samt en EU-beretning fra kongressen.

Endeligt ønsker jeg dig en glædelig jul og et godt nytår!

Med venlig hilsen

Peter Kaae Holm
EU-ansvarlig i 3F

Ny Kommission

Den nye Kommission ledes af tyskeren Ursula Von der Leyen fra Merkels kristen-konservative parti CDU. Frem til sin udnævnelse var Von der Leyen forsvarsminister i Tyskland. I forbindelse med sin godkendelse fremlagde den nye kommissionsformand et politisk program. Det er heri at hun første gang lover at fremlægge en ny klimaplan og et forslag til at sikre anstændige mindstelønninger i Europa. Det politiske program kan læses [her](#).

Efter at Von der Leyen præsenterede sit kommissærhold i september, skulle alle foreslåede kommissærer høres og godkendes i Europa-Parlamentet. Tre kandidater, den franske, rumænske og ungarske, røg i svinget, men den 27. november blev Kommissionen godkendt af Europa-Parlamentet, efter dette havde godkendt nye kandidater fra de tre lande. Kommissionen tiltrådte formelt d. 1. december.

For neden beskriver vi kort tre af de kommissærer, som vi holder et særligt tæt øje med.

Nicolas Schmit (Luxembourg) – beskæftigelse og sociale rettigheder

Den 65-årige socialdemokrat Nicolas Schmit var igennem ni år frem til foråret 2019 arbejds-, beskæftigelse- og immigrationsminister i Luxembourg, og har tætte forbindelser til europæisk fagbevægelse.

Nicolas Schmit

Schmit er bl.a. ansvarlig for at fremsætte forslag om at sikre anstændige europæiske mindstelønninger, forbedre vilkår for platformsarbejdere og styrke kontrol og håndhævelse af arbejdsvilkår, bl.a. ved at starte den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed op. Du kan læse mere om Schmits opgaver [her](#).

Den 1. oktober blev Schmit grillet af Europa-Parlamentets Beskæftigelsesudvalg, hvor Danmark er stærkt repræsenteret med tre fuldgyldige medlemmer: Kira Marie Peter-Hansen (SF), Nikolaj Villumsen (Ø) og Marianne Vind (A). Alle medlemmer, som 3F har

et godt samarbejde med.

På et spørgsmål fra Nicolaj Villumsen gav Schmit i høringen en [garanti](#) for, at et forslag om europæiske mindstelønninger vil undtage den danske model.

I 3F gør vi alt i vores magt for at holde Kommissionen op på denne garanti – blandt andet på direkte møder mellem Nicolas Schmit og 3F's ledelse.

Margrethe Vestager – ledende næstformand med ansvar for et digitalt Europa, og konkurrencekommissær

Margrethe Vestager er blevet en af tre ledende næstformand i Kommissionen. Med det overordnede digitale ansvar skal Vestager også sikre, at rettighederne styrkes for lønmodtagere tilknyttet digitale platforme som Uber, Wolt og Happy Helper. Vestager har understreget, at fairness – fair arbejdsforhold og fair skat – er en forudsætning for et anstændigt samfund.

Kommissionsformand Ursula von der Leyen

Vestager og Ursula von der Leyen

Vestager har desuden til opgave at udvikle en ny europæisk industristrategi og sikre beskatning af digitale virksomheder, herunder Google, Facebook mm. Du kan læse mere om Vestagers opgaver [her](#).

Valdis Dombrovskis (Letland) –ledende næstformand for "en økonomi, som fungerer for mennesker"

Valdis Dombrovskis er som Vestager en ledende næstformand og skal arbejde for en mere social retfærdig og grøn økonomi, som tager højde for FN's bæredygtigheds mål.

Dombrovskis overser Nicolas Schmit arbejde på arbejdsmarkedspolitikken og skal samarbejde med Margrethe Vestager om den nye industristrategi for Europa. Du kan læse mere om Dombrovskis opgaver [her](#).

Vigtige sager

Kommende forslag om anstændige europæiske mindstelønninger for alle

Beskæftigelseskommissær Nicolas Schmit har til opgave at opfylde kommissionsformand Ursula von der Leyens løfte om at fremlægge et forslag, som skal sikre at alle lønmodtagere i EU en fair mindsteløn.

I løbet af januar udsender Kommissionen en første høring herom til arbejdsmarkedets parter.

Forslaget handler ikke om én fælles europæisk mindsteløn, og både Von der Leyen og Schmit har lovet at forslaget vil respektere de forskellige arbejdsmarkedsmodeller i EU. Til sin høring kaldte Schmit det sågar "absurd", hvis man skulle svække et system hvor kollektive forhandlinger fører til gode lønninger og arbejdsvilkår.

Ikke desto mindre frygter vi, at dette kan blive en utilsigtet konsekvens af Kommissionens forsøg på at forbedre lønningerne i et EU, hvor 22 ud af 28 medlemslande har lovfastsatte minimumslønninger.

Derfor arbejder vi for at holde Kommissionen op på sit løfte. Vi har mange ideer til, hvordan arbejdsvilkår og lønninger kan styrkes i Europa. Men det må under ingen omstændigheder ske på bekostning af den danske model.

Derfor har 3F's ledelse af to omgange mødtes direkte med Nicolas Schmit for at gøre ham opmærksom på forholdene i den danske model. På møderne har Schmit gentaget løftet om at undtage Danmark fra et europæisk initiativ. Vi fokuserer også indsatsen i den europæiske fagbevægelse, hvor der er stærke kræfter, som arbejder for lovbestede europæiske mindstelønninger. Vi koordinerer tæt med FH, arbejdsmarkedets parter, den danske regering og nordisk fagbevægelse, som alle står samlet i afvisningen af lovbestede mindstelønninger. Og vi har tæt dialog med politikerne i Europa-Parlamentet.

Du kan læse mere om Kommissionens planer om mindsteløn [her](#).

Forhandlingerne om adgang til dagpenge og social sikring

Forhandlingerne om revisionen af den lovgivning, som påvirker de danske dagpengeregler (forordning 883/04), blev genoptaget den 22. oktober, efter at de brød sammen inden Europa-Parlamentsvalget i foråret.

Formålet med lovgivningen er at sikre, at europæere som arbejder i andet EU-land, ikke falder ned imellem to landes velfærdssystemer. Problemet er imidlertid revisionens øgede adgang til og mulighed for eksport af danske dagpenge. Mens man i dag skal have været i beskæftigelse i Danmark i tre måneder, bliver der med de nye regler sandsynligvis kun krav om én måneds

beskæftigelse. Oven i hatten vil man kunne medbringe dagpengene ud i landet i seks måneders jobsøgning mod tre måneder i dag.

Dagpengene er ikke blandt de emner, som man fortsat forhandler om. Til gengæld er der store uenigheder mellem forhandlerne fra Europa-Parlamentet og fra regeringerne i Ministerrådet på andre punkter. Derfor er forhandlingerne gået i hårdknude og genoptages først efter nytår under et nyt EU-formandskab. Vi arbejder for, at man igen åbner dagpengekapitlet op, ligesom vi i andre kapitler af lovgivningen skal sikre den danske model mest muligt.

Hvis forhandlingerne dog ender som forventet hvad angår dagpenge, kommer vi til at fokusere på hvilke initiativer man så kan tage fra dansk hold for at sikre vores dagpengesystem bedst muligt.

Vejen mod Vejpakken

Sent om natten til den 12. december landede, Kommissionen, Europa-Parlamentet og Ministerrådet langt om længe en foreløbig aftale om Vejpakken. Aftalen skal få styr på arbejdsvilkårene på Europas landeveje. Vejpakken indeholder nye og strammere regler om cabotagekørsel, kørehviletidsbestemmelser og udstationering, og er et vigtigt skridt i kampen mod social dumping på vejene.

Centrale elementer i Vejpakken er udtænkt i 3F's Transportgruppe, der har spillet en afgørende rolle i forhandlingerne de sidste par år.

Vejen mod Vejpakken har været bumlet og præget af forsøg på afsporing - især fra østeuropæisk side støttet af enkelte arbejdsgiverorganisationer. Derfor nåede en aftale heller ikke at komme på plads inden forårets Europa-Parlamentsvalg, men forhandlingerne blev genoptaget i efteråret.

Den foreløbige aftale skal nu formelt godkendes i Europa-Parlamentet og i Ministerrådet inden den er endeligt vedtaget. Dette sker sandsynligvis i løbet af januar.

Du kan læse mere i [Fagbladets artikel her](#).

Platformsansatte

Bedre forhold for platformsansatte har længe været et ønske i den [europæiske fagbevægelse](#) og Europa-Parlamentet. Det handler om at styrke beskyttelsen af ansatte på atypiske vilkår og på digitale platforme som Wolt og Happy Helper. Og det handler om mangel på grundlæggende arbejdsvilkår, ordentligt arbejdsmiljø og general tryghed. Platformsansatte er typisk falske selvstændige lønmodtagere, der registreres som selvstændige for at arbejdsgiveren undgår sit arbejdsgiveransvar, såsom løn under sygdom og feriepenge.

Kommissionen har lovet at styrke vilkårene for platformsansatte, hvilket Margrethe Vestager er ansvarlig for i samarbejde med Nicolas Schmit, men har ikke nævnt hvordan det skal gøres.

3F støtter at forbedre vilkårene for platformsansatte, men mener, at problemet er bredere. Der er et behov for at adressere spørgsmålet om atypiske ansatte generelt - det gælder alle falske selvstændige, ufrivillige deltidsansatte, den stigende brug af korttidskontrakter og 0-timerskontrakter.

Det er vi i tæt dialog med nøglepersoner i Europa-Parlamentet, i europæisk fagbevægelse og arbejdsmarkedets parter om.

Europæisk socialsikringsnummer og ID-kort

Mens de ovenstående sager alle er undervejs i EU-systemet, arbejder vi også på at få fremlagt nogle af 3F's egne mærkesager.

En af disse er et europæiske socialsikringsnummer, herunder et ID-kort, der vil indeholde

opdaterede oplysninger om arbejds- og skattevilkår på lønmodtagere, selvstændige og tjenesteydere. Sådan et [ID-kort](#) er for nyligt blevet indført på byggepladser i Københavns Kommune, som er værn mod social dumping.

Ved at styrke håndhævelsen af reglerne for den vandrende arbejdskraft, kan et europæisk socialsikringsnummer være et vigtigt redskab i kampen mod social dumping, hvor vi desværre ser mange eksempler på omgåelse af overenskomster, skatteunddragelse samt organiseret ulovlig udleje af arbejdskraft. Samtidigt kan nummeret styrke lønmodtageres viden om hvor og hvordan man er

social sikret.

Kommissionen lovede at fremlægge et forslag til et europæisk socialsikringsnummer i løbet af 2018, men det er aldrig sket. Heller ikke siden.

3F arbejder for at fastholde Kommissionen på sit løfte om at fremsætte et europæisk socialsikringsnummer og dermed styrke løn- og arbejdstagerrettigheder samt bekæmpelse af skatteunddragelse i EU.

Kongres 2019

I den forløbne kongresperiode har 3F etableret et EU-kontor i Bruxelles, som en enstemmig hovedbestyrelse i februar 2018 besluttede på baggrund af 2016-kongressens beslutning. Og mens EU-debatten var næsten fraværende i selve salen til årets kongres, var der fuld gang i diskussionerne under salen – i "Fundamentet", hvor EU-kontoret havde en stand.

Her var der mulighed for at høre om 3F's EU-indsats, udfordre kollegaerne i en Kahoot-quiz på europæisk viden, mens man smagte på belgisk øl og chokolade. Uanset sejr eller nederlag i quizen, fik alle de kongresdelegerede desuden mulighed for at markere, hvad de mener er den vigtigste opgave for EU i de kommende år. Ikke overraskende stod social dumping ud – efterfulgt af bedre arbejdsmiljø og et trygt fremtidigt arbejdsmarked. Se en kort video, hvor de kongresdelegerede svarede på samme spørgsmål [her](#).

Heldigvis svarede de kongresdelegeredes forventninger til 3F's EU-arbejde ganske godt til det fokus, vi har haft i både Formandssekretariatet og på EU-kontoret, siden det åbnede i januar 2019. EU skal være fair for lønmodtagerne, og derfor er en af hovedopgaverne netop bekæmpelse af social dumping. EU-initiativer skal respektere den danske aftalemodel og arbejdsmarkedets parter rolle. Vi skal bekæmpe skatteunddragelse og forbedre usikre arbejds- og levevilkår. Kort sagt skal EU's indre marked være til gavn for danske og europæiske lønmodtagere.

